

Τι «λησμόνησε» ο κ. Βορίδης...

Από τους Κώστα Γκούμα και Τάσο Μπαρμπούτη*

Ας πάμε δυόμισι χρόνια πριν, στις 16 Ιανουαρίου του 2020 στην Αθήνα, όταν ο υπουργός κ. Γ. Γεραπετρίτης συγκάλεσε σύσκεψη με μοναδικό αντικείμενο τα ημιτελή έργα Αχελώου.

Παραθέτουμε επιλεκτικά αποσπάσματα τοποθετήσεων βασικών παραγόντων που συνδέονται με το θέμα.

Γ. Γεραπετρίτης (συντονιστής της συζήτησης): Σήμερα γίνεται καταγραφή απόψεων, θα υπάρξει συνέχεια στη Βουλή.

Κ. Καραμανλής (υπουργός): Στο πρώτο τετράμηνο του έτους θα δημοπρατήσουμε τη συντήρηση των έργων.

Κ. Σκρέκας (υπουργός): Ανάγκη για περισσότερο νερό τις επόμενες δεκαετίες. Όχι άλλες αντιλήψεις από υπόγειους υδροφορείς. Να πάρουμε ένα μέρος (ίσως το 1/3) από τα νερά του ταμιευτήρα Συκιάς.

Γ. Θωμάς (υφυπουργός): Στον σχεδιασμό μας προβλέψαμε χώρο για υδροηλεκτρική ενέργεια (ΥΗΕ) στο φράγμα Συκιάς. Το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων (ΣΔΥ) θα εκπονηθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Κ. Αραβώσης (γραμματέας υδάτων): Το ΣΔΥ θα προβλέπει την εκτροπή Αχελώου και θα προκληθεί στο Α εξάμηνο του έτους.

Κ. Αγοραστός (περιφερειάρχης Θεσσαλίας): Προτείνω η ΔΕΗ να αναλάβει το υδροηλεκτρικό έργο (Συκιά), η Περιφέρεια τα υπόλοιπα τεχνικά έργα (έχουμε την ικανότητα) και το υπουργείο την εποπτεία.

Σ. Φάμελλος (πρ. υπουργός ΣΥΡΙΖΑ): Η συζήτηση αυτή θα έπρεπε να γίνει στη Βουλή. Σήμερα υπάρχει περίπτωση να γίνεται για επικοινωνιακούς λόγους (σημ. : στη φράση του αυτή υπήρξε αντίδραση από κυβερνητικούς).

Προειδοποιούμε ότι δεν θα έρθει νερό από τον Αχελώο!

Χρ. Κέλλης (βουλευτής): Να οριστεί συντονιστής από την κυβέρνηση με επιτελείο ειδικών.

Μ. Χαρακόπουλος (βουλευτής): Το θέμα να έρθει για απόφαση στη Βουλή. Να συμφωνήσουμε σε έναν οδικό χάρτη.

Όπως φαίνεται, κατά τη σύσκεψη εκείνη ήταν ακόμη νωπές οι δεσμεύσεις της ΝΔ για ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων Αχελώου και όλα έδειχναν πως θα έχουν μια αξιόλογη «προωθητική» ισχύ.

Γι' αυτό κανείς δεν ανέμενε (ίσως μόνο ο κ. Σ. Φάμελλος....) να «χαθεί» τόσο άδοξα η τετραετία του Κυρ. Μητσοτάκη.

Σήμερα, ένα βήμα πριν την ολοκλήρωση της θητείας του, εύκολα προκύπτει ότι τίποτε από όλα αυτά δεν έγινε πράξη.

Συνοπτικά :

Ουδέποτε το θέμα ήρθε για απόφαση (ή έστω μια ολιστική συζήτηση) στην ολομέλεια της Βουλής, όπως άλλωστε ζητούσε και η αντιπολίτευση, ώστε να προσδιοριστούν οι ενέργειες της κυβέρνησης και να ξεκαθαριστεί τελικά ποιοι θέλουν να ολοκληρωθούν τα έργα και να μεταφερθούν νερά από τη Δυτική προς την Ανατολική Θεσσαλία, με παράλληλη ενεργειακή αξιοποίηση, και ποιοι δεσμεύονται να κατεδαφίσουν τα έργα (άλλη εναλλακτική δεν υπάρχει...), ώστε «να μην έρθει νερό από τον Αχελώο».

Η «πολιτική βούληση» της κυβέρνησης για τα έργα ήταν μόνο στα λόγια ή (στην καλύτερη περίπτωση) ευσεβής πόθος κάποιων από τους συμμετέχοντες κυβερνητικούς.

Στην πράξη πάντως αποδείχθηκε πως κανείς τους δεν ήταν διατεθειμένος να διεκδικήσει ανοικτά και επίμονα την υλοποίηση του προγράμματος της ΝΔ στο συγκεκριμένο θέμα, ίσως για να μην «στενοχωρήσουν» τον στενό πυρήνα της εξουσίας που λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις.

Το αντίθετο, κάποιοι από αυτούς, συχνά λειτουργούν ως ασπίδα προστασίας προς την ηγεσία και τον πρωθυπουργό από πιθανές πολιτικές απώλειες, «στρογγυλεύουν» τη ρητορική τους και παραμυθιάζουν τους πολίτες ότι δήθεν «φταίνει» οι νομικές δυσκολίες, το ΣτΕ, ο ΣΥΡΙΖΑ, ο πόλεμος στην Ουκρανία και ό,τι άλλο προσφέρεται σαν αληθοφανής δικαιολογία.

Η αναθέωρηση του ΣΔΥ που (υποτίθεται) θα δημοπρατούσαν στο Α εξάμηνο του 2020, τελικά ανατέθηκε στους μελετητές μόλις πριν δύο μήνες! (δηλαδή η αναμενομένη υπουργική απόφαση θα εκδοθεί από την ...επόμενη κυβέρνηση!). Ανάλογη υπήρξε και η πορεία των έργων συντήρησης Αχελώου.

4. Ουδέποτε ορίστηκε (τουλάχιστον επισήμως) κάποιος «συντονιστής» για τα έργα, κάποιο επιτελείο ειδικών να τον συνδράμει, ούτε βεβαίως ένας στοιχειώδης «οδικός χάρτης» για τα επόμενα βήματα.

5. Η ΔΕΗ δεν ανέλαβε την υπόθεση Αχελώου, με αποτέλεσμα, ακόμη και αυτή τη στιγμή, να μην έχει καν μελετηθεί που, πως και πόση ενέργεια θα παραχθεί και ποια θα είναι η τελική τεχνική λύση (ύψος φράγματος, όγκος υδάτων κ.λπ.) για τον πολλαπλής σκοπιμότητας ταμιευτήρα Συκιάς. Φυσικά για περιβαλλοντικές μελέτες και αδειοδοτήσεις, καλύτερα ας μην γίνεται λόγος...

6. Γενικά, η σημερινή κυβέρνηση «παραδίδει» την υπόθεση αυτή περίπου στην κατάσταση που την παρέλαβε από τον ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή σε τέλμα και εγκατάλειψη. Όλα πλέον παραπέμπονται στην επόμενη κυβέρνηση, οδηγώντας έτσι τα έργα σε φάση πλήρους αβεβαιότητας, προσφέροντας έμμεση «δικαίωση» και ανυπόκριτη χαρά σε όσους «αγωνίζονται» για την κατεδάφιση τους.

Πριν λίγες ημέρες, ο υπουργός κ. Βορίδης, επικεφαλής κυβερνητικού κλιμάκιου, επισκέφθηκε τη Λάρισα και αναφέρθηκε στο θέμα, λέγοντας πως η κυβέρνηση «δεν έχει λησμονήσει τη σπουδαιότητα των έργων Αχελώου για την ενεργειακή απεξάρτηση της χώρας». Και «κατά τα ειωθότα», απέδωσε τις «καθυστερήσεις» σε νομικά ζητήματα (λόγω ΣτΕ), σε γραφειοκρατικά προβλήματα κ.λπ.

Αρχικά θα επισημάνουμε μια προφανή αντίφαση. Εφόσον η κυβέρνηση αναγνωρίζει τη σημασία των υδάτων του Αχελώου για την «ενεργειακή απεξάρτηση», γιατί στους σχεδιασμούς της, ακόμη και στις σημερινές έκτακτες συνθήκες, η ΥΗΕ έχει «αποβληθεί» από το ενεργειακό μείγμα της χώρας η υδροηλεκτρική ενέργεια και προωθούνται (εκτός από το LNG και τον λιγνίτη) μόνο αιολικά και φωτοβολταϊκά από τις ΑΠΕ; Επίσης ο κ. υπουργός, σχετικά με το ΣτΕ, «λησμόνησε» να εξηγήσει πως η τελευταία ακυρωτική του απόφαση (αριθμ. 26/2014) αντιστοιχούσε σε πολύ παλαιότερο σχεδιασμό (δεκαετιών 1990/2000), δηλαδή για μεταφορά από τον Αχελώο 600 εκατ. κ. μ. νερού. Όμως ο σχεδιασμός αυτός είχε ήδη τροποποιηθεί από την κυβέρνηση Σαμαρά, η οποία (ως γνωστόν) είχε επιλέξει την λεγόμενη «ήπια εκτροπή» μόλις 250 εκατ. κ. μ. νερού! (δες Υπουργική Απόφαση ΣΔΥ 2014).

Με άλλα λόγια, το ΣτΕ δεν εμποδίζει την κυβέρνηση Μητσοτάκη να εφαρμόσει τον σχεδιασμό της κυβέρνησης Σαμαρά και να οδηγηθούμε με ασφάλεια στον δρόμο υλοποίησης των έργων. Όσον αφορά στο «γραφειοκρατικό εμπόδιο» του κ. Βορίδη, δηλαδή τη γνωστή απόφαση ΣΥΡΙΖΑ να ΜΗΝ υπάρξει ενίσχυση των υδάτων της Θεσσαλίας από τον Αχελώο (Σημείωση: η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν επέδειξε στοιχειώδη πολιτική εντιμότητα, ώστε να τοποθετηθεί σχετικά με την τύχη των εγκαταλειμμένων έργων...), η ΝΔ θα μπορούσε κάλλιστα να εκφράσει καθαρά την πολιτική της βούληση και την ακυρώσει εξ αρχής, εκτός πια και εάν συμφωνεί με τις επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ και απλώς αποφεύγει να το ανακοινώσει λόγω εκλογών... Νομίζουμε πως μια σαφής και ειλικρινής τοποθέτηση ΟΛΩΝ στο καυτό πρόβλημα των υδάτων Θεσσαλίας και ειδικά στην υπόθεση έργων Αχελώου είναι αναγκαία και επιβεβλημένη περισσότερο από ποτέ.

*Κούμας Κώστας, γεωπόνος, πρ. Δ/ντής Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ,

*Μπαρμπούτης Τάσος, πολιτικός μηχανικός, μέλος ΔΣ ΕΘΕΜ, πρ. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΘ, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ